ԺԱ. ՏԱՐԻ 3107 — 15 ՅՈՒՆԻՍ 1894 — 23 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1311 — ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درسعادت اداره‌سی آره‌وك غزه‌ته‌سی

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Զգօյշ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արժէք	150
» »	Վեցամսեայ » »	75
» »	Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան ֆրանկ	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընդհանուր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Սմ. Ոսկի	2
Պատուոյ թղթատարի ծախքը միօրինակ	Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ես չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՊՐՈՑԸ

ԺԱՆ ԷՔԱՌ

Ահա նշանաւոր բանաստեղծ մը, վիպագիր մը, որ նախագահ եղած է Ֆրանսայի Գրագիտաց Ընկերութեան։ Տասնի չափ քերթուածներ հրատարակած է որոց գրեթէ ամենքն ալ պրսակուած են Ակադեմիայէն։

Ժան Էքառ աւելի ծանօթ է հրապարակին վրայ իբր Նրբին, խորագրած բանաստեղծ մը որ կարող եղած է հասնիլ բանաստեղծական բարձրագոյն պատիւներու։ Ի շնորհս իր քնարերգական գողտր տաղերուն։

Ներկայացուցած է Ֆրանսական Թատրոնին վրայ քանի մը խաղեր որոնց մէջ նշանաւորն է Սէլլա։ Տիպային բարձր սպայ մը Պ. Բէրկէն՝ իր նաւարկութեանց մէջ կը հանդիպի Ցունական գերեզմանի վրայ Սմիլիսի, զոր կորզելէ և կօրօրէ Իլիական կարգալով։ Ֆրանսա կը տանի այդ հմայելի արարածը։ Կը սովրեցնէ անոր Ֆրանսական բարբերը։ Ալ իբր հայր չը սիրեր զայն միայն, այլ բոլոր հոգովը կը պաշտէ իր մեծցուցած աղջիկը։ Երբ թեկնածուներ կուգան աղջիկը ամուսնութեան խնդրելու, խեղճ սպան կը տանջուի։ Նախանձոտ վիշտը կը փառի իր ներսիդին։ Բայց ինչ ուրախութիւն երբ Սմիլիս կը մերժէ զանոնք։ — «Շատ երջանիկ եմ քու քրոջդ, քեզմէ ուրիշ ամուսին չեմ ուզեր, կ'ըսէ։» Անմեղ աղջիկը ամուսնութեան վրայ գաղափար չունի։ Հոն՝ միայն կը բօնական արարողութիւն մը ՝ի՛ տեսնայ, ոտն մը ուր ամենն ալ իրեն վարդեր կը շնորհեն։ Ադիկ անդին ինչ կընայ ըլլալ։ Զէ հարցուցած իսկ։ Իր վճիռ ալայ առ ինքն, սպան հայր մ'է միշտ և ամուսին անունը այս կոյսին համար ուրիշ իմաստ չարժնորեր։ Սակայն ամուսնութենէն վերջ, երբ առանձին կը մնան հայր ու կին, ամուսինը կը հասկնայ որ իր կինը բանէ մը չկասկածիր ու բան մը չգիտեր։ Խեղճը ընկճուած կը մնայ։ Սմիլիս այն ատեն ճակատը կ'երկնցնէ և անուշ ձայնով մը կը մրմնջէ. «Դիշեր բարի, հայրիկս։» Քաղցր բառ որ անմեղութիւն ու անբծութիւն միայն կը բուրէ։ Սպան գբլուիը կը ծռէ, կը հասկնայ որ հօրմէ մը զատ ուրիշ բան չպիտի կրնայ ըլլալ այդ աղջիկ աղջկան համար։ սակայն սոսկմամբ կը խորհի թէ թերեւս օրը դայ, յորում աղջկան սիրտը խօսի ու ասոփէ իրմէ զատ ուրիշի մը համար։ Իր վախը անհիմն չէ, զի անգիտակ աղջիկը տխուր, երազով է և իր ուրախութիւնը կը ստանայ միայն ժօրժի, սպային տեղակարին ներկայութեանը։ Ժօրժ վտանգը կը տեսնէ, բայց չկրնալով հեռանալ առանց իր մեծին հրամանին, կ'ըսէ.—կենդ կը սիրեմ հեռացուր զանի»։ Այս համարձակախօսութիւնը քիչ մը զօրաւոր է։ Սպան կը նայի վայրկեան մը ժօրժի աչքերուն մէջ ու —«կեցէ՛ք, կ'ըսէ կարճ բառով մը։» Հետեւութիւնը յայտնի է։ Սպան կը տեսնէ երկու երիտասարդներուն սէրը, կ'ըմբռնէ թէ իր ներկայութիւնը պիտի պատճառէ սենոց դժբաղդութիւնը։ Կը թուլնաւորէ ինքզինքը, որպէս զի իր սիրելի Սմիլիսը երջանիկ ըլլայ։

Ինչ վսեմ անձնուիրութիւն։ Բանաստեղծ մը պիտի կրնար միայն երեւակայել այդպիսի անիրական վերջաբան մը։ տեսարանին վրայ բանաստեղծին երեւակայութիւնը տարտամ, անհիմն կերեւի։ հոգը չէ թէ իր հերոսները օդային կամ իրական ըլլան, ճշմարտութեան մօտենան կամ անկից հեռանան, կը բաւէ որ իր խէալը պատկերացնէ իր ըմբռնած եղանակը։ Ժան Էքառ ահա այսպիսի բանաստեղծական թատերերգութեամբ մը տեսարան կելլէ, յագուրդ կուտայ իր ներքին մտածմանց, առանց նկատելու թէ հասարակութիւն մը կայ որուն համար կը գրէ, որուն համար հրապարակ կելլէ։

Ասոր քիչ շատ նմանութիւն ունեցող ուրիշ վէպ մ'ալ ունի Ժան Էքառ, որ մեծ հմայեալ տուած է հեղինակին։ Կոդոյ Եէլլոուն մէջ, այս է գրքին անունը, Ժան Էքառ կը տանի ընթերցողը ծովերու վրայ։ Մարքան աշխատող պաշտօնեայ մ'է որ կ'ամուսնանայ Էլիզի հետ։ Կնոջը նկատմամբ ունի գորով մը որ աւելի կը նմանի շիտակ, ուղիղ և անփորձելի բարեկամութեան քան ուրիշ զգացումի մը։ Կը դիտուի որ Ժան Էքառի ներկայացուցած անձերը բոլորն ալ բայառիկ ամուսիններ են։ Էլիզ կը շատանայ ամուսնոյն այդ բարեկամական ցոյցերէն, կը նուիրէ ինքզինքը իր տղուն ժօրժին դաստիարակութիւնը։ քիչ կ'ելլէ դուրս, քիչ կը խառնուի աշխարհի որուն փոքրութիւններէն կը վախնայ։ Օր մը կուգայ վերջապէս որ ծածկուած թշնամին երեւան կուգայ։ Անունն է Բիէռ Տոֆէն, սիրուն, միլիոնատէր և յուսաւոր երիտասարդ մը։ Տարին քանի մը անգամ գոհ կերթայ սիրոյ և անհաւատարիմ սիրուհիներու որոյմէ իր վրէժը կ'առնու բանաստեղծական ոճերէներու մէջ զանոնք երգելով։

Ատկից զատ, ունի զբօսանաւ մը, կապոյտ Եգիպտանաւն որ կը պատրաստէ իր տէրը ծովեզերեայ քաղաքները։ Այդ պտոյտներէն միոյն մէջ կը հանդիպի Պ. և Տիկ. Մարքանի։ կը բարեկամանան կը մտերմանան։ Բիէռ կ'առաջարկէ անոնց զբօսանաւով պտոյտ մը։ Բիէռ շատ սիրուն կը գտնէ Էլիզը։ Էլիզն ալ երիտասարդին ձեւերուն կը հաւնի։ Նոյն պահուն ամուսինը գործով Բարիզ կը հրաւիրուի։ Երկուքն առանձին մնացած են։ կը գուշակէք հարկաւ թէ ինչ տեղի կ'ունենայ։ Բիէռ լաւ խօսող, քծնող երիտասարդ մըն է։ Զայնն անուշ է և երբ կ'սկսի իր տողերը կարդալ, աչքերը կ'առնուն մելամուգիկ ադու արտայայտութիւն մը։ կը բանայ սիրտը Էլիզի։ Վէրթէրի նման սիրատանջ կրսուած կը նկարագրէ ինքզինքը։ Խորհուրդ կը հարցնէ, քիչ քիչ համբուրելով կը սեղմէ ձեռքը որ իրեն կ'երկարի, կը սահեցնէ խնդրանքի բառ մը։ Կնոջ տակը կողմին կը յարձակի, մայրական սիրոյն։ ժօրժին վրայ կը դեղու իր դգուանքները։ պզտիկը կը յարի այդ սիրուն, հմայիչ նոր բարեկամին։

Էլիզ գինովցած ուրեմն անուշահոտութենէ, այդքան գուրգուրանքներէ, քիչ քիչ կը կորսնցնէ ինքզինքը։ կը հեծնէ օր մը առանձին զբօսանաւը Բիէռին հետ, ու կը հեռանան ծովեզերքէն Բիէռ օգուտ քաղելով իր բարեկամուհւոյն տկարութենէն, հետեւեալ օրը միայն զայն ցամաք կը հանէ։ Էլիզ տուն դառնալով խղճահար և վրդովալի, ինքզինքը ամուսնոյն ներկայութեանը կը դանէ որ վիրագոյց ընտանի զուգադիպութեամբ կը հանի ճիշդ այն պահուն երբ տունը պարապ է։ Ամուսինն ամեն բան կը գուշակէ, կը հանկնայ։ դուրս կ'ելնէ անհաւատարիմ կինը։ կը պահէ տղան։

Սակայն Մարքան հաշիւի չէ առած տղուն ժօրժի դիւրազգած բնաւորութիւնը։ Ամեն տեղ մայրը կը փնտռէ, աբգագանգէ արձագանգ կը վազէ և երբ կը հանկնայ որ մայրը լաւ մը կորսուած է, ալ չի փնտռեր զայն, միայն նայուածքը աւելի տխուր կ'ելլայ, այտերը կը խռուոնան, ջերմը կը սպառէ քիչ քիչ իր փափուկ մարմինը։ Մարքան չը հանդուրժեր այս տառապանքին։ Ամուսինը կը յաղթուի հօրմէն, կը կանչէ Էլիզը, կուտայ կնոջը ընտանիքին մէջ իւր տեղը, բայց ներել և մոռնալ անկարելի կը դառնայ ամուսնոյն համար, և կինն է որ կը մեռնի, առանց տիրանալու անոր գորովանքին, զոր խաբեց մոռացման մէկ ժամուն։

Ժան Էքառի այս վէպին իրական արժէքը կը բարձրանայ բարոյականի հիման վրայ։ Հեղինակը չարաչար տուժել կուտայ մէկ վայրկեան փոքրութիւնը։ վարպետ ձեռքով մը բարոյականի դասը կը հանէ մեկուան մէջի միայն մոռացումի ստոփանը շնորհելով խեղճ կնոջ։ Արցունքներ, հառաչներ, զղջում չեն կրցած անդրդուելի ամուսինը իր պարտականութենէն շեղել տալ և միայն հօր մը դգացումը, տղուն տխրահառաչ կերպարանքը ազդած են իր վրայ՝ տալու համար անոնցմէ տեղ մը իր բնակարանին մէջ յանցաւոր կնոջը։ Ի՞նչ հարուած, ամենօրեայ ուրախի առնարգանք մ'է կնոջ համար որ չարժանանար ամուսնոյն մէկ ծիծաղին, սառնական կերպարանք մը կ'ստանայ միայն անոր ազնիւիկ ադերսոյ նայուածքները։ Եւ ասի կը տանի կինը մինչեւ գերեզմա՛ն։

Այսպիսի խորազդեցիկ վէպ քիչ գրուած է։ Բանաստեղծի երեւակայութիւնը խառնուելով իրական կեանքի ամենօրեայ դէպքերուն հետ, Ժան Էքառ հրաշակեալ մը արտադրած է։ Նարատիի մը վառ մտածումը, վառ երգերը երգել կուտան տեղ տեղ քերթողն քրքմանքներու զգլխումը, չորերու թարկացումը։ Իրականը միանալով քերթողականին՝ այնքան լաւ զիրար ընդգրկած են որ ամբողջութիւնը կը գգուէ, կը շոյէ, մտածել կուտայ ընթերցողը։

— Քիչ բանաստեղծներ այսքան լաւ յաջողած են վէպի մէջ։ Ժան Էքառ կրցած է երկուքին մէջ ալ անկատ տեղ մը գրաւել և երկուքին մէջ ալ յաջողիլ։ Ֆանիներ կրնան պարծիլ այսպիսի յաջողութեամբ։

Մ. Կ. ՇԱՇՆԱԶԱՐ

ԿՈՅՐԵՐՈՒ ԲՈՒԺԱՐԱՆ

Կայսրուհի Մարիա Ալէքսանդրովնայի հոգաբարձութեան ներքեւ գտնուած կայրերու բուժարանի հոգաբարձութեան կովկասի ճիւղը հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակէ իւր զրամական կացութեան մասին։

Ապրիլ 1 ին 1894 թ. կար	33,076·27
Ապրիլին մուտք եղած է	420·57
Նոյն ամսին ծախս	1,229·20
Մայիս 1 ին	32,269·64

Այս գումարէն պետական դրամատունը ընթացիկ հաշուի է տուած 5,465 ռ. 89 կ., տոկոսաբեր թղթեր կան 25,524 ռ. 30 կ. խնայողական գանձարանի մէջ 1,239 ռ. 32 կ., առաձեռն դրամ գանձարանին մէջ 40 ռ. 13 կոպէկ։

Այս տարուան առաջին քառամսեակին իրենց աչքերը դարմանելու համար զլմած են բուժարանի օգնութեան 1,290 մարդ, որոնք 7,354 այցելութիւն են ըրեր։ Նոյն միջոցին բուժարանի մշտական հիւանդանոցին մէջ գտնուած են 77 հիւանդներ։ Բուժարանին մէջ կատարուած են 163 գործողութիւններ։

ՀՈՂԱԳՈՐԾԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԲԱՐԱՑՐԻ ՀԻՒԱՆԴԸ

Գ.

30-40 տարի յառաջ գիւղական այսպիսի հանդէսներ զբօսալի և զուարճալի էին ձիախաղութեամբ, մրցումներով էլն։ Շատ անգամ իրարու գլխի գտակներ կը փախցնէին, ով որ արագ արշաւէր, գլխակը խլելու մինչ սահմանեալ տեղը, յաղթանակ անոր էր։

Այդ տեսակ ձիարշաւներ անպակաս էին, ինչքան խաղ ու խնդում։ Ձագաղջուրցի Յարութիւն վարդապետը, որովհետեւ խիստ բարկացող, զայրացկոտ էր, Պաստիկ, Կոստան, Մկրտն և անդաբար անոր գլխին կը յարձակէին, երբ եռանուն կ'ինար պատժելու համար, կամ ձին կը բեկէր, կամ ինքը թամբէն վար կը գլորէր։ Ա՛ռ քեզ կատակ, հանաք։ Բարկութենէն կը ճաթէր։

—Օրեր շատ կան, հա՛յր սուրբ, մի՛ նեղանար, զանոնք քեզ պիտի յանձնեմ լաւ մի պատժես, կը նկատէր Նորին Գերապատուութիւնը Ս. Կարապետի մեծաւորը։

Խաղերը լրացան։

Հոտաղ և գառնածն երկու զզվելուն կենդանեաց եղջիւրներէն բռնած կեցած էին, երբ սոքա մօտիկցան՝ անոնք ազատակեցին. «հազա՛ր բարով մը հարի սուրբ մեծաւորին, մը ազխանուն, համբէանուն, ռէանուն, ըմնուն հատարակուն։

—Հազար բարի իր սիրոյը Ղրպային, Աստուած մէկն հազար ընէ, սատց մեծաւորը, բանալիր արծաթ թափելով անոնց մարթէ գոգոցին վրայ։ Համբանները մեծաւորի օրինակին հետեւեցան, գոգոցը դրամներով ծածկուեցաւ։ Այդ արդիւնքը բոլոր վարձկանաց կը պատկանի։

Ճամբաները անանց նախիրի, ոչխարայ հոտերու կարգերուն մէջը մտնելով իսկ գոհ մնացին կրպէի կանոնաւորեալ նախիրներէն։ Բարեմաղթութեանց տարի մը կը տեղար ամէն դիպ։—Աստուծոյ աչքը վրանին ըլլայ։—Տէրը բարի վայելչութիւն տայ։—Ցորայ նախիր դառնայ։ Նախրաց այցէն վերջը հասան Գուրթանին։ Աւագ մշակը ձեռքը մահին, ոտքը խոփին ռատատին, նշան տուաւ։ Ութ հոտաղ, չորս մշակ հիտրաց խարազաններն ինչան գոմէշներու ամպերու։ գուրթանի ահագին շղթան բարձրցաւ, ժրաւ, ձրգուաւ, ձեւիշն և խոփը ծնգաչափ խրան կոգրին սիրտը և չիրտաձեւ սկսան փողոտել։ Հօրաւորը գուրթանի քնարն է և փոքրիկ անուանն մուսիկ, նորա ֆուրթանն է. հօրաւորը ձէն տուեց, հոտաղք միարեան երգեցին։ «Գուրթա՛ն, գուրթա՛ն, աստուածաբան։ առաւ ինչաւ մօտ գետափան։ մերտեց գիշերան ու խորան ելեր։ Գուրթան կ'ելնէր գիր գին կ'ուզէր։ Շեկ փոր կատան զիր գին կուզէր։ չոգն ի գետին։ կուզն ի սամին, առաւ եղաւ գիտէրն ու բարին։ խէրն ու բարին մեծաւորին։ մը տան ու տէր կրպէ ազին, մը գեղրանիրու համանեարին ալն։»

Հայը սուրբն ու բոլոր հետեւորդք ձիերէն վար իջան։ Նա գլխաց պահպանիչ մ'արտասանեց, գուրթանը խաչակնքեց։ օրհնեց աշխատաւորները. վար ու վատակը եւ ամեն պարագաները։ Վրանը պատրաստ էր, զոյգերով և կանանչներով՝ ներկայք խմբովին անոր ներքեւը անցան և սկսեցին իրենց դաշտական հացկերոյթին։

Երկու սէլ կերակուր պատրաստ էր. կանանչէ գորգին վրայ փռուեցան սփոցներ եւ դիզուեցան ամանները։ Բազմականք հարիւրի կը մօտիկնային, այնչափ մ'ալ շրջակայքէն ժողոված էին։ Բաց ախորժակով մը ճաշ ըրին։ Մեացորդը հոտաղ մշակաց տարուեցաւ, եւ հրաւիրեալք վերադարձան գիւղ։

Երկուշաբթի առաւօտ մեծ հանդէսով կատարուեցաւ Խաչիկի պսակը, եօթն օր եօթն գիշեր գուսանքով ուրախութիւններ շարունակուեցան՝ ութերորդ օրն «Սերեսբացում» եղաւ և կոչնականք ցրուեցան։

* * *

Երեսուն և ութն տարի անցեր էր այդ օրերէն։

Դիւղապետ Կրպօ մեռեր էր, ժամանակ մը Խաչիկ գիւղապետութեան պաշտօնը շարունակեր. այնուհետեւ իրենց բարդի եւ հարստութեան չաստուածը թողնելի վախեր էր։ Ի զուր փնտռեցին։ Օրէ օր, տարուէ տարի իրենց վար ու վատակը անյաղթ գնաց, գալ տարւոյն հարստութիւնը, թրթուր, մարախ, անասուններուն ժան, գիւղական համբարութեան թերը սկսեցին կծկիլ։

Աղքատացան։

Խաչիկ իր կնիկ ճծով, հարսներով, ու թոռներով, հոգբրանց տարքներով՝ հայ ճարելու, անօթի փորերնին պահելու համար՝ Ուրֆայի ջրերը խմեցին։ Բարեգութի Կայսրը իրենց հայ ուտելիք շնորհած էր. անօթութենէ աղատուած էին։

Սակայն Խաչիկ քարայր մտնելէն դեկ. 27էն մինչ ապրիլ 16՝ մօտաւորապէս չորս ամիս չարչարուեցաւ անկողնոյ մէջ։

—«Այս անգամ ալ տուն երթայի, հօրս մարգին սեմ, մեր թոնիրին շուրջը, և եկեղեցուն խաչքարը համբուրէի, դեր մ'ալ նստէի գերեզմանատան բլրին՝ հէք մ'առնէի, թող մեռնէի հոն իմ անուշ հօր հողերուն արժինայի։» Այդ էր իր աղօթքը։

Մահը չը դիպաւ իրեն, քալէ՛ ըսա, քանի՞ հազարներ քեզի պէս կան լեցուն հօրդ գերեզմանին շուրջը. Զաթոն՝ ձիապան Զաթոն քեզ ընկեր է Ս. Սարգսի հողին մէջ, մի՛ վախնար, ձեր միւբ 20-30ի կը հասնի հոս մեռելոց հաշուեհատուածին մէջ։

Աւագ շաբթու շաբաթ օրը՝ կարիր հաւկիթի ժամուն՝ Ս. Զատկի խիման կարօտով Քրիստոսի Յարութեան հոգեկան մեծ տօնին հասարակաց պրծաւ իր անցաւոր կեանքէն բաժնուեցաւ գուր և զրկիցէն, սեւաւոր կնիկէն, աղջիկներէն, տղաքներէն, որը ի տես Խաչայ նաչիէտին կը թնդացնէին հեղձուցիչ քարայրին կամարը։

Աղքատներու խումբ մը չալկելով իր դագաղը, տարին Ս. Սարգսի գերեզմանատուն։ Տօնական օրեր քահանայք թեմերով և հագոցով զարդեալ էին, փնտռելով փնտռելով գտան մէկը։ Տէր Հայրը օրհնեց, խաչակնքեց իր գերեզմանը. ծածկեցին գնա ցո՛ւրտ հողով մը։ Անհետացաւ մարդը. քանի՞ օրէ յետոյ իր գերեզմանն ալ չպիտի երեւայ Ս. Սարգսին մէջ։ Խաչաքար չունեցաւ նա։ Ո՞վ պիտի խնկէ և ասէ իր շիրմը։

Վ. Ե Ր Զ

ՈՒԽՏԱՒՈՐ

ԺԱՆՏԱՍԱՆՑ Ի ՁԻՆԱՍՏԱՆ

Զինական լրագիրները շահեկան մանրամասնութիւններ կը հաղորդեն ժանտախտին վրայ որ այս պահուս կը ճարակի հոն։

Մարտի վերջը, ժանտախտն օրէ օր կը աստկանար զարհուրելի կերպով. չինական իշխանութիւններն արդէն արգիլած էին խոզերուն կտրուիլը և ձկորսութիւնն իսկ։

Անուշ բոյրեր վառող թափորներ գիշեր ցորեկ կը պտրտին փողոցները, և ամէն տուներու մէջ բեւեկնի խէժ և անուշահոտ փայտեր կը վառեն՝ պատուհասն անհետացնելու համար։

Կերեւայ թէ համաճարակը ոչ միայն տեղացիները կը հարուածէ, այլ և օտարականներն իսկ որ երկրէն կ'անցնին. փողոցները մեռած մարդեր գտնուած են իրենց գահաւորակներուն մէջ։

Մեծ սով կայ դագաղներու, զորս չինողները գիշեր ցորեկ կ'աշխատին խնդրանքին բաւելու համար։

Բուն-Եուի գաւառին չինացիները նուիրական հորի մը ջուրը կը խմեն հիւանդութենէն զերծ մնալու համար։

Հանկ-Բոնկէն Սան Ֆրանչիսքօ հասած նամ մը լուր բերած է թէ այս վերջին նաւահանգիստն մեկնելու պահուն համաճարակին պատճառած ահալեկութիւնը արդէն քիչ մը հանդարտած էր. սակայն, առողջապահական մարմնոյն և բժիշկներուն բոլոր գործունէութեանը հակառակ՝ 500 բռնուողներէն 400ը մեռեր են մայիս 17էն մինչեւ 24։

Հրապարակին վրայ մեծ մոահոգութիւն կը տիրէ։ Ի Սայկոն և Հնդկաչինի ֆրանսական ուրիշ նաւահանգիստներու մէջ բառանգինա գրուած է Հանկ-Բոնկէն եկող նաւերուն վրայ։

Զինուորները չեն ուզեր առողջապահական միջոցներու ենթարկուիլ։

Բանգոնի մէջ, մարտին ու ապրիլին, օրը մինչեւ 800 մահ պատահած է։ Թէեւ համաճարակը Հանկ-Բոնկի մէջ երեւան եկած է ապրիլին, սակայն դէպ է սակայն թէ փետրուար ամսուն արդէն կը ճարակէր Բանգոնի մէջ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (27)

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԽԵ՞ՆԴ Է

Իրենց պտոյտին առաջին ժամերը գրէթէ կատարեալ լռութեամբ անցան։

Այնքան պաշարուած էին մտածումներով։

Իրենց հետեւած աւելփէն շատ անգամներ անցած էին տասնըհինգ տարիէ ի վեր. ամեն ոլորքները գոց գիտէին. կըրնային խուսափիլ գժուարին անցքերէն յորս Լոռանս շատ լուռն հիգեր կը թափէր, թէեւ կորովի ու անխոնջ ըլլար։

Ուրեմն առաջնալու, շմոլորելու հոգը չէր որ կը զբաղեցուներ զիրենք։

Բայց կը թուէր թէ իրենց մանկութիւնն ու երիտասարդութիւնն իրենց միտքը կուգար քաղած տաւնոնին։

Եւ ամեն մէկ ծառ, ամեն մէկ սարառնագին ժայռ, ամեն մէկ մացառ, ամեն մէկ ջրվէժ քիչ մը կը պահէր իրենց բարեբաստ կեանքէն, երանութեան յիշատակ մը բերելով իրենց միտքը։

Այս բանին վրայ էր որ կը խորհէին քաղած տաւնոնին, և իրենց սիրտը խանդաղատած էր։

Եւ Լոռանս ինքն իսկ կը յիշէր այդ տաւուշ յիշատակները, քանի անցնէին իրենց աչքին առջեւէն, իրենց յատաջացման պահուն։

Ինքն էր որ կը վերյիշէր զանոնք, առանց միտքէն անցընելու թէ ի՞նչ բուռն յոյզեր կը ցոգուէին Ժանի սիրտին մէջ։

Ցանկարծ կը բռնէր երիտասարդին թեւը, կը կեցուներ զայն։

Կը ցուցուներ համակ կանանչով գորգուած քարայր մը։

Եւ կ'ըսէր.

—Կը յիշե՞ս։

Ժան չէր պատասխաներ, անոր թողլով ամեն բան ըսելու հոգը։

—Զի՞ս յիշեր, ո՛հ, չար։ Անդամ մը այնքան յոգնած էինք որ նստեցանք այս քարայրին մէջ հանդչելու համար... բայց փոխանակ միայն հանդչելու, քնացանք ալ... քալէ քով, իրարու ձեռքէ բռնած.. ու երկար, երկար ատեն քնացանք։ Գիշերը վրայ հասած էր երբ արթնցանք։ Շատ կը վախնայի... բայց դուն արդէն զօրաւոր էիր և քաջ... Այս բանը կը հանդարտեցուներ զիս... Եւ ճամբան հօրս հանդիպեցանք Զիքավօցիներու հետ, ամենքն ալ մտահոգ, որք եռանուս կը վազէին, կարծելով թէ դժբախտութիւն մը պատահած է..

Եւ գորովագին ժպտելով.

—Օ՛հ, չա՛ր, մոռցուածքս, բան մը չես յիշեր։

Բայց Ժան, մանկային քունի մէջ անցած այդ ժամերուն յիշատակէն մտաթռուոլ.

—Այո, այո, Լոռանս, ամենքն ալ կը յիշեմ...

—Կը յիշե՞ս նաեւ թէ ուրիշ անգամ մը, հոն ուր կերթանք, զրեթէ անմատչելի ժայռերու մէջ, ուզեցիր, հակառակ իմ կամքիս, վար իջնել որպէս զի կեանքդ վտանգելով ծաղիկ մը քաղես ինծի համար, զոր ես գեղեցիկ գտած էի առանց մտածելու որ զայն բերելու խենդութիւնը պիտի գործէիր... Այն էջքը հինգ երկար ու մահացու վայրկեաններ տեւեց... Ա՛հ, ինչ կը զղջայի... ա՛լ ինքզինքիս տէրը չէի... Սարսուռներ կը ցնցէին զիս ամեն անգամ որ քարեր կը բրթէին ոտքիդ տակէն... Կը կարծէի թէ լեռը վրադ պիտի փլչէր։

—Այո, այո, կը յիշեմ, Լոռանս։ Շատ երջանիկ և շատ հպարտ էի ձեզի բերելով այդ ծաղիկը, և դայն ձեզի ընծայելով անմիջապես վարձքս գտայ այն ժպիտով ու արցունքներով որոցմով ընդունեցիք զիս...

—Եւ յանդիմանեցի քեզ...

—Այո, և այնքան մեղմիս, ձեր մանկային շուրթերուն վրայ այնքան բարի խօսքերով որ սիրտս չարժեցաւ, և կարծեմ այն օրէն ի վեր...

Ժան լռեց։

«Եւ կարծեմ այն օրէն ի վեր կը սիրեմ ձեզի...» պիտի ըսէր, բայց չհամարձակեցաւ։

—Եկէք՛ն, եկէ՛ն...

Եւ կ'ընկերկեր, երկչոտ, չհասկցուելու, շփրուելու տարտամ սոսկումով համակ։

Բայց Լոռանս բան մը չդիտնալով, բան չդուշակելով, Լոռանս կը պնդէր։

—Եւ այն օրէն ի վե՞ր է, Ժան, կը հարցուներ։

—Ոչ, ոչ,

Մանկամարդ աղջիկը առանց կասկածելու, շարունակեց։

Կը պատմէր այսպէս իրենց կեանքը, յայտնելով յիշատակները որք կ'արթնային ժայռերուն, ծառերուն, պուրակներուն, քարայրներուն, ջրվէժներուն, խորունկ կիրճերուն երեւումովը, որք այնքան անգամներ տեսած էին անոնց երկուքն ալ։

Ժան մտիկ կ'ընէր, հմայուած թաղնոյ այդ գայլայլը որ կարծես իր մխունջով կը տաղաչափէր հոգին թագուն խորհուրդները։

Կէս օրին մօտ, Բաներա ջրվէժը հասան։

Ցնորագին բարձրութենէ կը թափէր սպիտակափրփուր հեղեղով մը որ ժայռէ ժայռ կը ցատկռտէր մինչեւ փրփրալից ջուրը ուր կ'հաւար եւ ուսիկ անդին, աւելի հանդարտ և կարծես այնքան ճիգերէ յոգնած, հանդարտօրէն կը վազէր, կուսնիներուն և գալարկաղնիներու մէջէն։

Մշուշի ամպ մը, որ առաջ կուգար անկման սատկութենէն, կը բարձրանար ժայռին կողերէն, եւ վճիտ ու սառուցիկ ջուրին մէջ կարմրախայտներ կ'երեւային արագասլաց, մակերեւոյթին վրայէն բազմերանգ ճանճեր բռնելով։

Հոն հանդչեցան։

Եւ անմիջապէս, երկուքն ալ ծիծաղկոտ, պատրաստեցին իրենց ընթրիքը տափարակ քարի մը վրայ այնքան մօտ ջուրին որ երբ օդահոսանք մը սատկութեամբ փչէր խարափիտին մէջ, անոնք կը շաղապատուէին ջրվէժէն բարձրացող խոնաւ ու ամենանուրբ փոշիովը, անտեսանելի հընոցի մը ծուխին հանդուռնակ։

Լոռանս անօթի էր։

Սկսաւ մեծ ախորժակով ուտել։

Ժան անոր կը նայէր, երջանիկ և մտասոհ, իր անտաւութիւններուն հակառակ, այդ պահուն աւելի երջանիկ քան երբէք, իբր թէ զիպուածը ուզած ըլլար այդ խուսափուկ վայրկեաններուն մէջ ամփոփել մեծաքանակ ուրախութիւն, վերջինը զոր զգար, ժամ անմոռանալի, որ կենդանի պիտի մնար յիշեն, իր մեծվայելուչ շրջանակին մէջ, իր մոգական գիւղանկարին մէջ։

Այնքան մտասոհ էր որ չէր ուտեր։

—Անօթի չի՞ս, ըսաւ։

—Ոչ։

—Շա՞տ յոգնած ես... Ա՛լ չես կրնար քալել, շուտ բարիզցի եղեր ես։

Եւ Լոռանս կը խնդար բոլոր իր չողարձակ ակառներովը և սեւ աչքերուն բոլոր ցոլացումովը։

—Ոչ, յոգնած չեմ։ Զեզի կը նայիմ...

—Սիրելի՛ Ժան։

Այս պարզ բառը փղձկեցուց երիտասարդը։

Արցունքներ պղտորեցին իր աչքերը։

—Է՛յ... է՛յ... ա՞ռ ինչ է... կուլա՞ս...

—Ոչ, ոչ։

—Բայց, այո... Ահա արցունքներդ կը վազեն։

Եւ ափիբերան, բոլորովին տժգոյն, Լոռանս Ժանին քովը կ'երթայ, բռնի կը բռնէ անոր ձեռքերը զորս ետ կը քաշէր։

—Բա՞ն մը ունիս։

—Այո։

—Ամեն բան ըսէ ինծի...

—Այո, ամեն բան պիտի ըսեմ, որոշած եմ։

Լոռանս մտահոգ, նոյն իսկ սարսափահար երեւցաւ։

Ա՛լ չէր ուտեր եւ բարեկամին երեսը կը նայէր լուռ ու մունջ։

Դողահար, յուզուած մարած ձայնով մը բաւ Ժան.

—Երկար ատեն կայ որ գաղտնիք մը ունիմ սիրտիս մէջ...

—Գաղտնիք մը ինծի համար... քրոջդ համար...

—Այո... քրոջս համար զոր այսօր ա՛լ չեմ սիրեր ինչպէս կը սիրէի ժամանակով։

—Ժա՛ն։ ի՞նչ բանի մէջ անարժան գտնուեցայ։ ի՞նչ բրի սէրդ կորսնցնելու համար։

—Օ՛հ, բան մը չէք կորսնցուցած... բայց սէրս ա՛լ նոյնը չէ... ա՛լ իբրև քոյր մը չէ որ կը սիրեմ ձեզ...

Մանկամարդ աղջիկը մտիկ կ'ընէր ափիբերան, այտերը բոցավառ։

—Կը հասկնա՞ք։

Լոռանս երկու անգամ խռնարհեց գլուխն ըսելով.

—Այո՛...

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15/27 ՅՈՒՆԻՍ, 1894

Քաղաքական կացութիւն

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Օրուան մեծ դէպքն, աւելորդ է ասել, Պ. Քառնոյի անակնկալ մահն է։ 57 տարեկան առողջ մարդու մը մահուան ոչ ոք կը սպասէր, ուստի և այս վաղաժամ մահ կրնանայինք ցաւալի է։ Իւր եօթնամեայ պրեզիտենտութեան լրանալուն մի քանի ամիս մնացած էր, նախագահական պաշտօնին մէջ մնաս։ Ֆրանսայի մէջ և արտաքոյ Ֆրանսայի ցաւն ընդհանուր է։ Սանկ պարկեշտ և յարգի մարդու մը այսքան կանուխ մեռնելուն համար։ Ֆրանսական եղբայրք Հանրապետութիւնը ցաւոց չորս Նախագահ ունեցած էր, և այժմ չորսն ալ մեռած են, Թիէր, Մարեշալ Մաք Մահոն, Կրէվի և Քառնո։ Ասոնցմէ ոչ ոք Պ. Քառնոյէ աւելի աղէկ հասկցած էր Հանրապետութեան Նախագահի պաշտօնն ինչպէս ճշդուած է Ֆրանսական Օրինաց մէջ։ Թիէր անգին ծառայութիւններ մատոյց իւր երկրին՝ 1870—71 ի աղետալի պատերազմէն ետքն։ Առաջին կազմակերպութիւնն ըրաւ Հանրապետութեան։ Բայց ճիշդ այս պատճառաւ, չափազանց կը միջամտեր հանրային գործոց ընթացքին։ միակողմանի թռուցիկ իւր քաղաքականութիւն, և ոչ այնքան չէզոք որքան պէտք է ըլլայ Հանրապետութեան Նախագահ մը Ֆրանսայի մէջ։ Մարեշալ Մաք Մահոն, թէպէտ շատ ուղղափառ զօրական, պահ մը այնպիսի դժուար կացութեան մը մէջ գտաւ ինքզինք որ ազակցութեան կամ օրէնսդիրներուն մեծամասնութեան կրթնեցաւ ընդդէմ հանրապետական մեծամասնութեան, և մեզ մնաց որ նոր դրութիւնն իսկ մէջ խաղար։ Կրէվի գործոց ընթացքին չմիջամտելու սկզբունքն այնքան ծայրայեղութեան տարաւ որ ամբիծ դատապարտեցաւ իւր պաշտօնէ։ Ջմեռն Էլիզէի շրջակայքերէն և ամառը Ժիւրայի ամրանոցէն անդին գործունէութեան դաշտ չէր տեսներ իւր առջեւ, մինչ Ֆրանսական եղեռնացոյցը, Նախագահին տարեմուտէն զատ, քանի մը հարիւր հազար ֆր. ալ պաշտօնական ուղեւորութեանց համար կը յատկացնէ։ Եթէ երեւցաւ որ Կրէվի փեսան իւր անեղով ազդեցութիւնը կը գործածէ հոդեր անանկ բաներու պաշտօնի մէջ մանաւանդ խնդրելի է Նախագահին չեղծութիւնն, և կծծութեան, ագահութեան, զօշաքաղութեան վշասի զրոյցներու մէջ, որոնց ներքեւ ընկճեցաւ փեսայն, անոնք ալ պէտք տեսաւ քաշուիլ, և այս երրորդ Նախագահութիւն այնքան պատուաւոր եղք մը չունեցաւ։ Իսկ Պ. Քառնոյի բնաւորութիւն ամենէն շիտակն եղաւ, այն կերպով որ անհատական ընթացքի մէջ պարկեշտութիւնն և հանրային ընթացքի մէջ անկողմնակալութիւնն ամենէն պայծառ երեւցաց ինքզինքը։ Իւր դերքն հաստատութիւն դիտելու անուղղակի միջոց մը չրաւ։ Նախագահութեան միջոցին պետական գանձն ինչ որ իւր տրամադրութեան տակ դրաւ, ամենքը գործածեց յօգուտ երկրին և ի պատիւ Հանրապետութեան։ Միշտ կ'երեւէր երկրին ամենէն հեռաւոր կէտերուն վրայ, ամէն կողմ համոզմունքեան, ներդաշնակութեան, կրից խաղաղացման և յօգուտ երկրին աշխատութեան քարոզ կարդալով։ Իւր օրով է որ ամենէն փայլուն ցոյցն եղաւ ի նպաստ հաստատեալ դրութեան, և ազակողմանք կամ Օրլէանեանք և Պոնապարտեանք անգամ մեծ մասնակցութիւն հանրապետութեան։ Հակառակորդներն իսկ, հաստատեալ դրութիւնը քննադատելով հանդերձ, վարժուած էին ամէն թերդէպ վերագրել Պ. Քառնոյի անձն։ Իւր ուղղամիտ ընթացքով ոչ սակաւ նպաստեց Պ. Քառնո մեծարելի ընելու այն գրութիւն որուն կենդանի ջատագովն էր միշտ։ Իւր սակաւախօս առնարանութիւնք Կամպէդդայի վառվռուն հրապարակախօսութեանց չափ օգտակար եղան հանրապետական գրութիւնն երկրին մէջ ընդհանրացնելու, և իւր պարկեշտ ուղղութեամբ հերքեց անոնց կարծիքն որք կենթադրէին թէ այս գրութիւն անհատիկ ոմանց և ոչ թէ բոլոր երկրին օգտին համար էր։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԻ

Ըստ Ֆրանսական Օրինաց, Նախագահը մեռնելուն կամ հրաժարելուն պէս, առանց մէկու մը կողմէ հրաւէր ուղղուելու պէտքն ունենալու, Վերակոյտն և Երեսփ. Ժողովն անմիջապէս կը գումարուին և երկուքը մէկ Ժողով ըլլալով, (որուն Վեհաժողով կ'ըսուի,) բոլոր քուէից բացարձակ մեծամասնութեամբ կ'ընտրեն Նախագահը։ Վերակոյտի ատենապետը կ'ատենապետէ Վեհաժողովին։

Ինչպէս Աբէ-Էլի երեկի թիւէն տեղեկացան ընթերցողք, գիւաւոր երկու ընտրելիք կան Հանրապետականաց կողմը, Պ. Բաղմիր Բէրիէ, չափաւոր Հանրապետականաց ընտրելին, և Պ. Հանրի Պրիսոն, արմատականաց և ծայրայեղաց ընտրելին։ Պ. Բաղմիր Բէրիէ Պ. Տիւրիւիի նախարարութենէն անմիջապէս առջի վարչութեան պետն էր։ Թէեւ քիչ ժամանակ պաշտօն վարեց, բայց լաւ ձիրքեր ցուցուց իբրեւ ճշմարտապէս կառավարական մարդ, նաեւ իբրեւ պաշտպան չափաւոր և հաշտարար գաղափարներու։ Պ. Պրիսոն քանի մը տարի առաջ Երեսփ. Ժողովոյ ատենապետ և յետոյ նախարարութեան մը պետ եղած է, և առաւելապէս արմատական գաղափարներ կը տածէ, ըստ որս անհաշտ ատելութիւն կրելին դէմ։ Ընտրութիւնն այսօր տեղի կ'ունենայ, և արդիւնքը կը յայտնէ ծանուցանելվաղուան Աբէ-Էլի մէջ։

Ուրիշ ընտրելիք եւս կան, ինչպէս արդի վարչապետ Պ. Տիւրիւի, Պ. Կոնֆրատ Ֆաւէնեաք, որոյ վրայ շատ խօսուեցաւ պահ մը։ Բայց ասոնց ամենքն ալ Հանրապետականաց ընտրելիներ են։ Այնկողմանք կամ Միապետականք այնքան սակաւաթիւ են որ կ'երեւի թէ այս անգամ մասնաւոր ընտրելի պիտի չներկայեն։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՒՀԱՐԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Երէկ Աբէ-Էլի հրատարակումէն ետքն եկած հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ Խորհրդարանին մէջ բուռն որսայզուարթիւն տիրած է ի լուր անակնկալ մահուան Պ. Քառնոյի։ Մինչ Պ. Շարլ Լաբուռ Տեբրակոյտի մէջ կը կարդար իրեն ուղղուած պաշտօնագիրը Պ. Տիւրիւի վարչապետին կողմէ, Պ. Բաղմիր Բէրիէ Երեսփ. Ժողովոյ մէջ կարդաց Երեսփոխանութեան ուղղուած գիրն, որ երկրին կրած դառն Կորուստը կը գուժէր։ Երեսփ. Ժողովոյ մէջ եւս մեծ բաղմութիւն կար թէ երեսփոխաններու և թէ ունկնդիրներու։ Խոսքին սրսայզուարթեան մէջ Պ. Բաղի իր Բէրիէ ատենապետական բնմէն կարդաց վարչապետին բօթաբեր նամակն, որ կ'ըսէ թէ այս ազնուին առջեւ յապաղ կրնան՝ Ֆրանսա ամէն կողմէ կառավարութեան կը հաղորդէ իւր վշոն ու որսայզուարթեան արտայայտութիւնը։ Ֆրանսա կ'ողբայ ուղղամիտ ծառայն, պարկեշտ քաղաքացին, որ պատուով և հաւատարմութեամբ կրեց պետական գրօշն, և Եւրոպոյ ներքնչից զգացումներ որք երկրին մխիթարութիւնն են գժնդակ փորձին մէջ ընդ որ կ'անցնի։ Հանրապետութիւնը պիտի պահէ հանգուցելոյն յիշատակն։ Հանրապետութեան համակրանքը կը վայելէ հանգուցելոյն ընտանիքն ալ որ իւր այս կորուստ։ կ'ողբայ և որ հանգուցելոյն նման արժանի է Ֆրանսայի։

Պ. Բաղմիր Բէրիէ, նամակը կարդալէն ետքն ըսաւ թէ Խորհրդարանն և Ֆրանսա համամիտ են նախարարպետին։ Մտամիտման ժամն է այժմ, յարգանօք խոնարհինք այս գերեզմանին առջեւ, ուր կ'անկիտի հայրենի երկրին և Հանրապետութեան բարբանուէր հաւատարմութեամբ ընծայուած կեանք մը։ Պ. Բէրիէ ի վերջոյ յաւակցութիւն յայտնեց ընտանիքին, և հռչակեց թէ Ֆրանսա զօրեղ և սրտապինդ կը մնայ սոյն ազգային սուգի օրուան մէջ իսկ։

Ամէն պաշտօնական մարմինք և ընկերակցութիւնք ցաւակցութեան արտայայտութիւններ ղրկած են Քառնո ընտանիքին։ Շատ մը մասնաւորաց տուներ սուգի ձեւով դրօշակներ պարզած են։

ԲԱԳՈՆՈՅԻ ԵՊԱՐՔԻՆՆԵՐ Ի ՓԱՐԻԶ

Ի Լիոն, Արքեպիսկոպոսին կողմէ հոգեհանգստեան աղօթից կարգացուելէն ետքը, Բառնոյի մարմինը փոխուցին քաղաքային պալատն և փոխադրեցին ի կայարան թնդանօթի կառքով, որուն կը հետեւէին պաշտօնական մարմինք։ Մուտն բաղմութիւն գլխաբաց կը կենար յարգանք ճամբուն երկու կողմերը։ Դագաղը մասնաւոր շոգեկառքի մէջ դրուեցաւ ուր նաւ ազգական պաշտօնական պաշտօնակալք եւս բազմեցան։ Իսկ Տիկին Քառնո և իւր երեք որդիք յաջորդ շոգեկառքին մէջ էին։

Ի Փարիզ, ահագին բաղմութիւն, սրբատոյզ և հեռաքբերիր, կը սպասէր դագաղն գալստեան, և ժամանակ կ'ունենար անյապաղաբար կարգալով լրագրերուն հաղորդած վերջին տեղեկութիւնները դէպքին վրայ։

Երեքշաբթի լուսնալու գիշեր, առտուն ժամ 3¼, դագաղակիր շոգեկառքն հասաւ Փարիզ Լիոնի կայարանն, և անտի փոխադրեցաւ Էլիզէի նախագահական պալատ, ուր յատուկ սենեակ մը պատրաստած էր մոմերով և ծաղիկներով լեցուն, ի տես հասարակաց դնելու համար ողբացեալ Նախագահին մարմինը։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Երեսփ. Ժողովոյն յունիս 10/22ի նիստն, յորմէ ապի գինը բարձրացնելու համար կառավարութեան առաջարկն ընդունուեցաւ, տաք վիճաբանութեամբը և աւելի տաք միջադէպերով լի եղաւ։ Արմատական Պ. Բավարդի, լսելով երեսփոխան Պ. Նարատուչիի անուան արտասանուիլը, որ հինգ միլիոն ֆր. կը պարտի Պանքա Ռոմանային, երեք անգամ «գող» պոռաց [illegible] վեր։ Ասոնք չատ մը [illegible] Ժողովոյ ատենապետն [illegible] գիր մը, ուրմէ յետոյ [illegible], բան մեծի մասն արմատական, կը հարցնեն նախարարութեան թէ Պանքա Ռոմանայի գործերը բաւական ծանրակշիռ չեն, որպէս զի գաղտնի քննութիւն բացուի ակնակալ կարգ մը պաշտօնատարաց և ոստիկանութեան բարձր գործակալաց դէմ։ Ցնոյց ուրիշ գիր մը մատուցուեցաւ, ուրմէ թէ ազակողմեան և թէ արմատական երեսփոխանք կոչում կ'ընեն Եօթն անգամէ բաղկացեալ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովոյ տեղեկագրով պատրաստուած երեսփոխաններուն, որպէս զի անտարբեր չմնան և փրենց երեսփոխանական պաշտօնն (իբրեւ մեղսակից Պանքա Ռոմանայի գործին) իրենց արդի գժնդակ և փափուկ կացութեան հետ հաշտեցնելու համար» բան մ'ընեն, (այսինքն հրաժարին)։ Այս որոշմանագրով ամէն տրուած երեսփոխանք բողոքեցին թէ իրենք անմեղ են, և եթէ իրենց դէմ ապացուցուած տգիտատանութիւն մը կայ, թող դատ բացուի։ Ծայրայեղ ձախակողմեանք այս խօսքերը կընդունէին նախատական ծանր խօսքերով։ Ասոր վրայ, յիշեալ խորհրդարանական յանձնաժողովոյ անդամներէն Պ. Պոմիո յայտարարեց թէ ինք կ'ուզէ ազատ արձակուիլ գաղանապահութեան խոստումէն, զոր ըրած էր յանձնաժողովոյն անդամակցելու առթիւ։ Կ'ուզեմ, ըսաւ ամէն բան յայտնել դատաւորին։ Կ'ուզեմ որ բացուի գաղտնի դրան, (որոյ մէջ են Պանքա Ռոմանայի վերաբերեալ թղթեր, որք գաղտնի պահուած են՝ գայթակղութիւն յառաջ չբերելու համար։) Առ Պ. Պոմիո պատասխանեց յանձնաժողովոյն ատենապետ Պ. Մորտինի որ եղբ Երեսփ. Ժողովը զերեզք արձակէ գաղտնապահութեան պարտաւորութենէն, Պ. Պոմիոյի բաղձանքն իրագործել դժուար չէ։ Ամէն ոք վերահասու պիտի ըլլայ բովանդակ ճշմարտութեան։ Այս խօսքեր ծափահարեցան ամենուստ, և ժողովոյ ատենապետը ծանոյց թէ հետեւեալ նստին մէջ պիտի վիճաբանուի այս երկու առաջարկութեանց վրայ (անուղղակէս ամբաստանուած երեսփոխաններուն և պաշտօնեայներուն խնդիրն, և ցարդ գաղտնի պահուած թուղթերուն հրապարակումը)։ Կ'երեւի թէ այս թուղթեր քաղաքական բարբերու այնպիսի ապականութիւն երեւան պիտի հանեն որ կարգ մը հանրային մարդոց քաղաքական կեանքին ու գործունէութեան վերջ պիտի տան։

ՏՈՒՐԻՊ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԷՊԿՊՈՊԻՆ ՎՐԱՑ

Յաջորդ նստին սկիզբը վիճաբանուեցաւ կառավարական ծրագրին վրայ, որով 20 % տուրք կը դրուի պետական արտեղծութիւն վրայ։ Ի նպաստ և ընդդէմ խօսուեցաւ։ Մեծահարուստ երեսփոխան մը պաշտպանեց կառավարական առաջարկը, ցոյց տալով թէ գանձը պիտի օգտի, բայց երկրին դրամական վարկը պիտի չկորսի, որ ամէն տնօրէնութիւնը որք եղեւմտից հաւասարակշռութիւն հաստատելու կը ծառայեն, պէտք է նպաստաւոր տպաւորութիւն ընեն երկրին դրամական վարկին վրայ։ (Եթէ հանրային պարարքին համար տրուած խոշոր տոկոսներն ու դիմաւճարները չնչուին, և հեռեւապէս եղեւմտացոյցը ծանր բեռէ մը ազատի, և մի անգամ ընդ միշտ հաւասարակշռուի, իտալիոյ եղ.տական վարկը կարծուածէն պէս կը բարձրանի։) Այս երեսփոխան պնդեց թէ «պետական արժեթղթին վրայ տուրք դնելով կառավարութիւնն իւր խոստումը գրժած չըլլար։ Եթէ երբեք մեր վարչութիւն իւր խոստման հակառակ վարուած է, այն ալ այն պարարքերը կնքած պահուն է երբ մեծամեծ փոխառութիւններ կ'ըներ այնպիսի ձեռնարկներու համար որք թերեւս յիսուն տարի ետքը միայն պիտի սկսին շահ տալ։ Հաստատուները (անդէլ, էրոտ) գոհ պիտի ըլլան 100 ֆր.ի վրայ 34 սանտիմ զոհելով. զի այս գնով ձեռք բերած պիտի ըլլան իրենց ստացուածքին ապահովութիւնը»։

ՖՐԱՆՍԱՅ ԵՒ ԻՏԱԼԻՈՅ.

Այս պահուս վիճաբանութիւնն ընդմիջելով, արմատական Պ. Իմպրիանի յիշեցուց թէ հետեւեալ օրն, յունիս 12/24, երեսուն և հինգերորդ տարեդարձն է Սոֆֆերինոյի ճակատամարտին, ուր Իտալացիք և Ֆրանսայիք քով քովի կռուած էին Աւստրիոյ դէմ։ Իտալիոյ միութիւնն և անկողմնութիւնն հիմնելու համար։ Ժողովոյն ատենապետը պատասխանեց թէ «Ժողովը եւս կը հաղորդակցի այս զգացմանց, իւր ողջոյնը կը ղրկէ ի Սոֆֆերինս ինկած փառաւոր մեռեալներուն, և յարատեւ գոլովանօք կը յիշէ այն ազգն որ այն պահուն օգնեց մեզ։ Երեսփոխանութեամբ և յարգանօք յուշ կ'ածէ նաեւ զՎիքտոր Էմմանուէլ, զՀայրն Հայրենեաց»։ (Ձիրաքին ծափահարութիւն։)

Վերեւ յիշուած երկու առաջարկներուն նկատմամբ Ժողովոյն վիճաբանութիւնները դեռ չմնայց սուրհանդակը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Իրազեկ թղթակից մը կը ծանուցանէ թէ երկար ժամանակէ հետէ ի Պերլին անգլ. դեսպանի պաշտօնը մեծաւ յաջողակութեամբ վարող Սըր Էտուարդ Մէլլէդ, որ երբեմն խորհրդական էր կ. Պոլսոյ դեսպանատան, հրաժարական ղրկեր է առ Լորտ Քիմպըրլի (արտաքին գործոց նախարարն), առթիւ Քոնկոյի խնդրոյն։ Զրոյցի մը նայելով, Վիլհելմ Կայսր առաջուան չափ չի վստահիր եղեր Սըր Էտուարդ Մէլլէդի, որովհետեւ իրեն տեղեկութիւն չէ տուեր Անգլիոյ և Քոնկոյի բանակցութեանց վրայ, որոց արդիւնքը զարմանք պատճառած է Դերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան։ Բայց աւելի հաւանական է այն զրոյց թէ դեսպանն ինք եւս տեղեկութիւն չէ ունեցեր այս բանակցութեանց վրայ, ուստի և ինքն ալ կը դանդատի եղեր Լորտ Քիմպըրլիի կողմէ երեն պէտք եղածին չափ վրատահութիւն չցուցուելուն համար։ Երկուց պարագայից մէջ ալ դեսպանին պաշտօնն անկարելութեան դատապարտուած կ'ըլլայ։

ՔՈՆԿՈՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մնաց որ այս Քոնկոյի խնդիրը Լորտ Ռոզպէրիի և Լորտ Քէմպըրլիի գիւանագիտութեան համար յաջող վախճան չունեցաւ, զի որպէս տեսան ընթերցողք Աբէ-Էլի վերջին թիւերով տրուած տեղեկութիւններէն, Անգլիա ստիպուեցաւ Ջնջել Քոնկոյի Պետութեան հետ հինգած պայմանագրոյն ամենէն կարեւոր յօդուածն։ Ինք որ կը խորհէր Գերմանիոյ ստացուածոց և Քոնկոյի երկրին մէջտեղ մտնել, և կեդրոնական Ափրիկէի մէջ միացնել իւր հարաւային և հիւսիսային Ափրիկէի ստացուածքներ, հարկադրեցաւ թողուլ որ Գերմանական և Քոնկոյական ստացուածք ըստ առաջնոյն սահմանակից մնան Ափրիկէի մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Գերմանիա իւր նպատակին հասաւ, և ալ վէճ չունի Անգլիոյ հետ։ Բայց Ֆրանսա կը պահանջէ որ չեղեալ նկատուի նոյն պայմանագրին միւս յօդուածներն որով Անգլիա Քոնկոյի Պետութեան «վարձու կուտայ» զԼատէլայ և Հասարակածային Ափրիկէի այլ և այլ մասեր որք տարիներով առաջ Էմին փաշայի կառավարչութեան ներքեւ էին, և Էմին փաշա ինքն ալ եգիպտական իշխանութեան ներկայացուցիչ էր այն կողմեր։ Ֆրանսա կ'առարկէ թէ Անգլիա իրեն չվերաբերող երկիր մը չէր կրնար Քոնկոյի տալ։

Հիմա կը մնայ տեսնել թէ Անգլիա ինչ պիտի պատասխանէ Ֆրանսայի։ Թուչ կ'ըսէ թէ քանի որ Քոնկոյի սահմանք եւրոպական Տէրութեանց կողմէ կ'որոշուի անոր երկիրներէն մաս մը նոյն իսկ «վարձու առնելով» Անգլիա կրնար գանգատի առիթ տալ։ Բայց Անգլիա իւր կառավարած կեդրոնական ափրիկեան հողերն որուն որ ուզէ կրնայ թողուլ։

ՍԿՈՎՏԱՑԻ Լորտ Տընմոր գաղափար յըղացաւ Նիւ-Եորքէ Փարիզ ճամբորդելու, առանց անցնելու Ատլանտեան Ովկիանոսէն, եւ օգուտ քաղելով սառելէն Պէչորինկի նեղուցին, որ Ամերիկան կը կցէ Սիպերիոյ։ Քանատայի Մոնրէալ քաղաքը գնաց, ուր քաղաքացոյ ձուկն որսացող մեծ ընկերութեան հետ պիտի հատաձայնի, արշաւանքի մը կազմելու համար։ Այս խումբ ի Հիւսիսային Ամերիկա Ալասքայի երկիրը պիտի երթայ, յետոյ նեղուցէն պիտի անցնի, Սիպերիա պիտի մտնէ, եւ պիտի հասնի ռուսական երկաթուղեայ վերջնակէտն, որք զինք անխոտոր և անսայթաք պիտի տանին ինքուան Փարիզ։ Բայց երբ մէկ շաբաթէն Նիւ Եորքէ Փարիզ հասնելու հանգիստ և ապահով միջոցը կայ, չենք կարծեր որ սովորական ճամբորդներ Լորտ Տընմորի օրինակին հետեւին։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 26 Յունիս.—Պ. Շարլ Տիւրիւի ծանոյց թէ ընտրելի կը ներկայանայ նախագահական պաշտօնին։

— Կիրակի տեղի պիտի ունենայ Պ. Քառնոյի յուղարկաւորութիւնը։ Պիտի թաղուի Բանթէոնի մէջ. (ամենամեծ պատիւը)։

—Սէն-Սիրի զինուորական վարժարանին աշակերտք կը հոկեն Պ. Քառնոյի մարմնոյն քով։ Կրօնական արարողութիւնը Նոդռ-Տամի եկեղեցին պիտի ըլլայ։ Ցամաքային և ծովային սպայք մէկ ամիս սուգ պիտի բռնեն։

—Զարն ուղղակէս առ Տիկին Քառնո հեռագրեց իւր ցաւակցութիւնը։ Պ. Կրսալ առ Պ. Մորէնոյամ հեռագրեց թէ Ռուսիա կը մասնակցի Ֆրանսայի բռնած սուգին։

—Իտալեան Խորհրդարանի երկու հարիւր անդամներ հեռագրեցին Եուկ զրաֆարին որ նախագահած էր Սոֆֆերինոյի տարեդարձին առթիւ տրուած հացկերոյթին, թէ «Ձեր ազգային սուգը նաեւ մեր սուգը կը նկատենք»։

—Խուռն բազմութիւն Էլիզէի պալատն մէջ կայցելէ Պ. Քառնոյի մարմնոյն։

— Մեկակոյտի և Երեսփոխանութեան խմբակները կը շարունակեն խորհրդակցութիւններն Պ. Քառնոյի յաջորդին նկատմամբ։

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԴԱՍԱԳԻՐՔ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔ ՄԱՆԿԱՆՑ

Տպագրութիւն Ե.

Աշխատ. ՍՏԵՓԱՆ Պ. ՊՈՂՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆՑ

Վաստակեալ լեզուագիտ ու սստմանական Խորհրդոյ Կողմ. Վարչութեան

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Բիզա-Բաշա-Խան թիւ. 2-ը Ս. Պարսիզեանների վաճառատունը։ Մեծ քանակութեամբ առնողներու մեծ զեղչ։

1066 10—10

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԵԿՈՒՑՈՒՄ.—Մեր լենգերի Բարձր. Մեծ Դուքսին եղբայրը՝ Բարձր. Ֆրէտերիք Այպէրթ Դուքսն, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, գերմանական դեսպան Բատոլին իշխանին հետ երեկ իրիկուն կայս. պալատ հրաւիրուելով ճաշոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և պալատական պաշտօնատարներու հետ և յետոյ Վեհ. Սուլթանին հետ տեսակցելու պատիւն ունեցաւ։

ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ. — Այսօր, ժամ 4½ին, կայսերական Սուլթանէն շոգենաւով մայրաքաղաքս ժամանեց Սերպիոյ Ազէքսանդր թագաւորն, ընկերակցութեամբ իր հետեւորդներուն, իրեն ընդ առաջ ղրկուած պաշտօնատարներուն և տերիական դեսպանին։

Օսմանեան պահականաւը որ դրոշներով զարդարուած էր, թնդանօթի հարուածներ արձակեց։

Սուլթանէն շոգենաւը կանգ առաւ Թօփխանէի առջեւ, ուսկից ցամաք ելաւ Ազէքսանդր թագաւորը և կառքերով կայս. պալատ առաջնորդուեցաւ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԹՏԻՎ.— Մայրաքաղաքիս օտար դեսպանատանց առաջին թարգմանը երեկ Եգիպտոսի Խեդիվ Ապպաս Հիլմի փաշայի ապարանքը գացին ի Պէպէք և բարի գալուստ մաղթեցին Ն. Բարձրութեան։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ.—Յունիս 9էն 12, Գայսերիի ու շրջակայ գիւղերուն մէջ քոլերան երկու հարիւր եօթը դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն երկու հարիւր վեց մահ։

Յունիս 8էն 11, Դըրէնտրի մէջ տասնըութ դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն տասներեք մահ։

Ավանօսի մէջ՝ յունիս 7էն 11, քսաներինը դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն եօթը մահ։

Յունիս 9էն 12, Եօզղատի մէջ քսան դէպք և հին ու նոր բռնուածներէն քսան երեք մահ։

Զօրումի մէջ յունիս 8էն 9, առաջուան բռնուածներէն մէկ մահ։

Յունիս 11էն 12, Սամսունի մէջ երկու դէպք որոց մին մահացու։ Իւնեսի մէջ դէպք ու մահ չէ պատահած։

Պ. ՔԱՌՆՈՅԻ ՄԱՀԸ. — Վեհ. Սուլթանը՝ Ֆրանսական Հանրապետութեան նախագահին մահուան լուրը առնելուն պէս, կայսերական թիկնապահ ձեռլալ փաշան ղրկեց Թարապիայի Ֆրանսական դեսպանատունը, իր ցաւակցական զգացումները յայտնելու դեսպանին, խնդրելով զայնս հաղորդել Ֆրանսական կառավարութեան և տիկին Քառնոյի։

Բոլոր դեսպանները Ֆրանսական դեսպանատունը երթալով, իրենց խորին ցաւակցութիւնը յայտնեցին Պ. Քանպոնին։ Բոլոր դեսպանատանց և պահականաւերուն դրօշակները կէսպարզուած են ի նշան սգոյ։

Յառաջիկայ շաբաթ, Բանկալթիի Սէնթ-Լորի եկեղեցւոյն մէջ, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի մատուցանէ պապական նուէրակ Տ. Պոնէթի, Հանրապետութեան նախագահին մահուան առթիւ։ Այս արարողութեան ներկայ պիտի գտնուին դեսպանական մարմինը և Ֆրանսական գաղութականութիւնը։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆՔ.— Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնն որոշած էր Ղալաթիոյ սակարանին մէջ արձանագրել քառասուն միլիոն ֆրանքի փոխառութեան պարտավորագիրն, որք չզիաբերութեան պիտի հանուին Անատոլուի երկաթուղեաց պատուհատեր Պ. Քառլայի հետ կնքեալ պայմանագրութեան տրամադրութեանցը համաձայն։

Արդ, այդ պարտաթուղթեր, որք ութսուն հազար հատ են՝ իւրաքանչիւրը հինգ հարիւր ֆրանքի և բերոյին վճարելի, սակարանին մէջ արձանագրուած են «չորս առ հարիւր տոկոսաբեր օսմանեան փոխառութիւն 1894ի» անուամբ։

ԶԱՄԻԶ. — Ընկերութեան մը անուամբ կայս. կառավարութեան դիմում եղած և խնդրուած է Իզմիրի մէջ չամիչ օդի պատրաստելու մեծավաճառ։

Վեհ. Սուլթանն խմանալով այս դիմումն և նկատելով որ այդ գործը եթէ մեծավաճառի վերածուի, Տէրութիւնն ոչ է շահ չպիտի ընէ և միւս կողմէ ժողովրդեան պիտի վնասէ, բարեհաճած է հրամայել թէ խնդրուած մեծաշնորհին տրուիլը անպարմար է։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ. — Զեռնհաս իշխանութիւնը նկատողութեան առած է հետեւեալ երկու հարցումներն, որք եղած են այլ և այլ կողմերէ.

Առաջին՝ հարցուած է որ երբ գրաւի տակ առնուած անշարժ կալուած մը, դատարանի որոշմամբ գործադիր պաշտօնէութեան կողմէ աճուրդով վաճառուելէ յետոյ, պարտատէրն՝ այսինքն այդ կալուածի տերը՝ չուզէ նոյն կալուածը պարպել ու յանձնել, կարելի՞ է առանց այդ մասին վէճ մը արձակուելու կալուածը պարպել և գնողին յանձնել։

Երկրորդ՝ հարցմանին դատաւորին կողմէ արուած դատաստան տեղի չունենալու որոշումներն եթէ օրինաց հաւաձայն չըլլալնուն համար դատարանի նախագահին կողմէ չընդունուին, հարցանին դատաւորը պարտաւո՞ր է թէ ոչ՝ անպատճառ դատաստան տեղի ունենալու համար որոշում տալ։

Առաջնոյն համար որոշուած է որ երբ գործադիր պաշտօնէին կողմէ աճուրդով վաճառ հանուած կալուածին համար պարտատէրը խոչընդոտ չայ, այդ պարագային մէջ, ըստ տրամադրութեան Պատժական օրինաց 63րդ յօդուածին դատարանի նախագահին կողմէ եղած զեկոյցի մը վրայ ֆէրմանի գործադրութիւնը կը կատարուի։ Այս գործադրութիւնէն յետոյ պարտատէրն եթէ չուզէ կալուածը պարպել և յանձնել, այն ատեն գործադիր պաշտօնէութիւնն, առանց դատարանի վճռոյ մը պէտք ունենալու, կրնայ պարպել ու յանձնել։

Երկրորդին համար ալ որոշուած է որ երբ դատարանի նախագահը դատաստան տեղի չունենալու համար արուած որոշումը չը վաւերացնէ, այդ որոշում անզօր կը մնայ և հարցաքննիչ դատաւորը պարտաւոր է դատաստան տեղի ունենալու որոշում տալ։

ՈՐԹԱԼՈՒԻՃ.—Պետական Խորհուրդը իր նախընթաց օրուան նիստին մէջ զբաղեցաւ որթալուիճի դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն քննութեամբ։

Երկրագործական դրամատան անօրէն ձեռնտ պէ.յ, երկրագործական մասնագիտաց ժողովոյ նախագահ Էրամ Էֆէնտի, Ռիւշտիէ վարժարանաց անօրէն Ազմի պէյ և առեւտրական նախարարութեան բարձրագոյն ժողովոյ անդամ Սիւլէյման Սուպի էֆէնտի հրաւիրուած էին ներկայ գտնուելու խորհրդակցութեանց։

Աւանիկ Պետական Խորհրդոյ կողմէ պատրաստուած կանոնագրին գլխաւոր տրամադրութիւնները.

Որթալուիճէ վարակեալ այգիները ընդմիշտ ընել, փոխարէնն հատուցանելով տերերուն։

Դեռ չի վարակուած այգիներուն համար նախագուշական միջոցներ ձեռք առնել։

Իրաքանչիւր գաւառակի մէջ ամերիկեան որթատունկերու տնկարաններ հաստատել, այդ որթատունկերէն բաշխելու համար պէտք ունեցողներուն։

ԷՐԶՐՈՒՄԻՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Էրզրումէն յունիս 4/16 թուականով հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդեն Մասիս։

Երկրագործական կացութիւնը որ այս վերջին երկու տարիները շատ ողորմելի եղաւ, վերջապէս կը սկսի յուսադրել մեզ թէ ի մօտոյ պիտի ազատինք տիրող սովէն։

Գարնան ցանքը գոհացուցիչ պայմաններու մէջ կատարուեցաւ, մանաւանդ Բասէն գաւառին և Էրզրումի դաշտին մէջ, Ջորդիս այն բազմաթիւ զոհողութիւններ կատարեց այն մէկ քանի կէտերուն վրայ, որոց համար տակաւին որոշում տրուած չէ։

ՍԱՐԴԱՐ առջեւ նաւահանգիստ մը շինելու համար մենաշնորհ խնդրող անձն յանձն առած է կղզւոյն մէջ մաքսային պաշտօնատուն մը կառուցանել։ Քարտէսն ու յատակագիծը մաքսային վերատեսչու-

թեան կողմէ քննուած եւ տեղեկագրով մը ղրկուած են Առուտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան։

ՊՐՈՒՍԱԷՆ կը գրեն թէ այս տարուան խոզակները 10 էն 13 դրուշի կը ծախուին և այս գին գոհացուցիչ չհկատուիս, որովհետեւ այս տարի թթենիներու տերեւները քիչ ըլլալով չեր համբոյնջք աւելորդ ծախքեր ըրած են։

ՕՍՄ. ՍԻԿԱՌԷԹԻ արտածման ընկերութիւնը այսօր ընդհանուր ժողով պիտի գումարէ ի Ղալաթիա, Քոէֆի ժէնէրալ Օթման դրամատան մէջ, հաստատելու համար այն պայմանագիրը որով ծխախոտի Բէժիւն այդ ընկերութեան կը թողու տեղական սպառման յատուկ սիկարէթներու պատրաստութիւնն, ինչ ինչ պայմաններով։

ՏՈՔԹ. ՄԱՐԺԸՐԻ նախընթաց օր այցելից Հայտար-փաշի զինուորական հիւանդանոցին վիրաբուժական գործողութեան յատուկ սրահները գոր չինել կուտայ Սպարապետ Ռիզա փաշա, և կատարելապէս համապատասխան գտաւ զայնս բժշկական պահանջմանց։

Կայս. հրամանով Տոքթ. Մարժըրի աչքէ պիտի անցունէ զինուորական բոլոր հիւանդանոցներու վիրաբուժական գործիները։

ՎԵՐԱԲՆՈՒԶ ատենի Հուգուգի ճիւղն այսօրուանէ սկսեալ առաւօտները ժամ 5ին պիտի բացուի։ Դատավարութիւնք պիտի սկսին ժամ 6ին եւ պիտի տեւեն մինչեւ ժամ 10։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ.— Իտալական կառավարութիւնը Բ. Դրան հաւանութիւնը խնդրած է Կ. Պոլսոյ դեսպան անուանելու համար Սթոքհոլմի դեսպան Քաթալանի կոմսը։ Արդի դեսպան Քօլոպիանօ կոմսը անպայմանն պիտի սպառէ մինչեւ որ դեսպանական պաշտօն մը բաց մնայ։ Քաթալանի կոմսը 15 տարի պաշտօնավարած է Լոնտոնի իտալական դեսպանատան մէջ, իբրեւ քարտուղար և դեսպանատան գործակատար։ Հանգուցեալ Միւլուբիւս փաշայի քեռայրն է։

—Անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քրըրի երէկ իրիկուն հացկերոյթ մը տուաւ Թարապիայի ամարանոցին մէջ։

—Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ երէկ Պրուսայէն մայրաքաղաքս դարձաւ և ուղղակի Պէշիլբաշէրէի ամարանոցը գնաց։

—Աւստրիական դեսպան Պառոն ֆօն Քալիչէ այս իրիկուն մայրաքաղաքս կը սպասուի։

—Իտալական դեսպանատան զինուորական նոր կցորդը, որ կը յաջողէ Մարոնի գնդապետին, մայրաքաղաքս հասաւ։

ՍԵՐԳԻԱԴԱՆ Մայլ Նօվէն լրագրին տնօրէնն և խմբագրապետ Պ. Թէսաորովիչ, որ սերբ օրագրողներու ընկերութեան նախագահն է, երեկ մայրաքաղաքս եկաւ։ Պ. Թէսաորովիչ պեռական մարդու և գրագէտի մեծ համբաւ ունի իր երկրին մէջ. առաջ, արմատականներուն պետն էր, իսկ այժմ յառաջդիմական կուսակցութեան յարած է։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Կրթական նախարարութիւնը տեղեկանալով որ Մուսուլի Սիւլէյմանիէ գիւղաքաղաքի մէկ գիւղին մէջ ոսկիէ և արծաթէ բազմաթիւ հնութիւններ գտնուած են և որք գիւղացիներուն քով կը գտնուին, գրած է տեղական կառավարութեան որ այդ հնութիւնները ձեռք անցընելով կայս. Թանգարանը ղրկէ։

—Տիրապէտքերի Մարտին գաւառին մէջ նկարուն և քանդակեալ խոշոր քար մը գտնուած է, որ սասրական հնութիւն մ'է։ Այդ հնութիւն այժմ կը գտնուի կայս. Թանգարանին մէջ։

ՖՕՆ ՏԷՐ ԿՈԼՃ ՓԱՇԱ, որ Եանեակի ու Մանասդիրի նահանգաց զինուորական վայրերուն մէջ քննական պտոյտ մը կատարած էր, իր քննութեանց արդիւնքին վրայ ծրագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան։

ՕԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Պոլսոյ վաղեմի վաճառականներէն Պ. Լօթէրեուանկ առջի գիշերը յանկարծամահ եղաւ իր տան մէջ, ի Բերա։

ԹԷՔԻՐՏԱՂԻ Էվգաֆի տնօրէն Մուսթաֆա էֆէնտի մեռնելն պաշտօնավարած է Լոնտոնի իտալական դեսպանատան մէջ, իբրեւ քարտուղար և դեսպանատան գործակատար։ Հանգուցեալ Միւլուբիւս փաշայի քեռայրն է։

ԹԱՔԻՐՏԱՂԻ Էվգաֆի տնօրէն Մուսթաֆա էֆէնտի մեռնելն պաշտօնավարած է Լոնտոնի իտալական դեսպանատան մէջ, իբրեւ քարտուղար և դեսպանատան գործակատար։ Հանգուցեալ Միւլուբիւս փաշայի քեռայրն է։

ՍԵՐԳԻԱԴԱՆ Մայլ Նօվէն լրագրին տնօրէն և խմբագրապետ Պ. Թէսաորովիչ, որ սերբ օրագրողներու ընկերութեան նախագահն է, երեկ մայրաքաղաքս եկաւ։ Պ. Թէսաորովիչ պեռական մարդու և գրագէտի մեծ համբաւ ունի իր երկրին մէջ. առաջ, արմատականներուն պետն էր, իսկ այժմ յառաջդիմական կուսակցութեան յարած է։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Կրթական նախարարութիւնը տեղեկանալով որ Մուսուլի Սիւլէյմանիէ գիւղաքաղաքի մէկ գիւղին մէջ ոսկիէ և արծաթէ բազմաթիւ հնութիւններ գտնուած են և որք գիւղացիներուն քով կը գտնուին, գրած է տեղական կառավարութեան որ այդ հնութիւնները ձեռք անցընելով կայս. Թանգարանը ղրկէ։

—Տիրապէտքերի Մարտին գաւառին մէջ նկարուն և քանդակեալ խոշոր քար մը գտնուած է, որ սասրական հնութիւն մ'է։ Այդ հնութիւն այժմ կը գտնուի կայս. Թանգարանին մէջ։

ՖՕՆ ՏԷՐ ԿՈԼՃ ՓԱՇԱ, որ Եանեակի ու Մանասդիրի նահանգաց զինուորական վայրերուն մէջ քննական պտոյտ մը կատարած էր, իր քննութեանց արդիւնքին վրայ ծրագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան։

ՕԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.— Պոլսոյ վաղեմի վաճառականներէն Պ. Լօթէրեուանկ առջի գիշերը յանկարծամահ եղաւ իր տան մէջ, ի Բերա։

ԹԷ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2|14ԻՆ
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴԱՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԵՊԷՄԲԵՐ 1310
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ
771

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000

«ՓԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ 1782 թուականին

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զոհուց համար։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակաց՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զեղասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի գէմ, Քօմիսիօն խանի անկիւնը։

618

Ունենալու համար ճշմարիտ ջուր

VICHY

(Ֆրանսա)

Ապրիլին անունը պէտք է փնտրել յիւրքրոս քարսիլն վրայ։
CELESTINS.— Կաթուած, աւազախտ, չարքաղխում։
GRANDE GRILE.—Լեարդ։
HOPITAL.— Սաստկութիւն։
Հոգ. տանիլ Ապրիլը Նշանակելու։
Նը վաճառուի ամեն լաւ դեղատուներու։

ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսիլիայի և Պարսկաստանի Գլխաւոր-գրասենեակ Բանող
Սէրբաստ չոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յուլիս 3ին։
Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին ստանալով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ուղղուիլ և արագ ուղեւորութիւնն Նաւագրէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
1054 Մաքսանոյ Սիրէ-Ֆրանս

ՔՈՒՆԱՐԴ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ
Որ ամեն երկու ամիսը մէկ անգամ Լիվերբուլ և Ամերիկայ ճանապարհ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գասպարոնիա	4845
Էտրուրիա	7718	Պոմինիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարմանոն	2403
Բաղտիկա	5587	Ադրիա	2393
Սէֆայոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բավիրա	2144
Ամերիս	2143	Թրինիտատ	1899
Քէլտար	1876	Մորոգգո	1855
Շերպուրի	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒՆ գործակատար
Thomas C. Jolly
Ալիքսանտրիս խան, թիւ 401
Ղալաթիա 932

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 8,100,000
Տարեկան հասոյթ	» 19,532,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն ժթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14.

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒ
Երէս-Լեռ-Ռիւն Անգլոյ, Կ. Պոլսոյ և Օրէսայի Գծեր

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՐ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպեանս	2000	Դրամինդ	1600	Բալէրմ	3200
Անճէլ	3000	Գարիկլ	5500	Բանտէր	1700
Արալ	5500	Գիրգանս	2200	Բլաթա	1500
Աքիլ	2300	Գօգս	1800	Բոլս	1000
Արիսպա	3000	Կրանտս	2200	Բուրդ	2800
Պասանս	3000	Հիրս	2000	Բիալոգ	4400
Պորտոնիս	2200	Հասալ	3000	Բինտատս	3200
Պրավ	2000	Հինտու	7000	Բոլս	3000
Պանֆալ	8800	Համպէր	1200	Բոմէս	3500
Դէլրս	2600	Ալպս	5000	Բոգարիս	3500
Դարիրսս	500	Ֆիս	2300	Մոլէ	4000
Դանէս	2400	Քէլս	2000	Սանգիակ	8200
Դագս	1000	Քոլբինս	4 00	Սարֆս	2000
Դոմս	1700	Քոմս	2200	Միլիս	2000
Զիրակ	5000	Լէս	2000	Սարէնս	4300
Դիս	5500	Լէքանս	4500	Թ. Ուիլսոն	3000
Գոլորատս	3400	Լիվերս	3000	Բուրսս	1200
Տիգ	1500	Մարս	1500	Թալիս	2800
Տամիս	2500	Մարէնկ	4300	Թարիս	900
Տուրս	1800	Մարգէլս	3500	Ուրվինս	5000
Տրարս	2100	Միս	2000	Վալտարս	5000
Էսանսս	1600	Ժուրիս	3100	Եմս	3600
Էլտորատս	3000	Նէլս	2000	Զէպրա	1000
Էրէմբս	3200	Դրամ	5000	Տիֆայնս	100
Տ. ամս	2600	Ամէլս	5000	Հրուգ	200
Ֆալբոն	800	Ֆրանս	4500	Զէրս	100
Ֆիտս	700	Ֆրդս	2000	Մարիս	100
		Լիվերպուլ Մանարդ	8000		
		Բիրմբրդ Մանարդ	8000		
		Լիվերպուլ Մանարդ	8100		

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի
Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՅՕ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւէթ
858 Խան, Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

KONIAK MICHIOTI
MHXIΩTH
ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
COGNAC ORIENTAL
Grande Fine Champagne
HORS CONCOURS
Երեք աստղով չիւր 30 դրուշ, — երեք աստղով 1/2 չիւր 15 դրուշ։ ԵրկուքՁ աստղով չիւր 18 դրուշ։ Մէկ աստղով չիւր 12։ Մասնիկա և պէօղ չիւր 12 դրուշ։

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՊՐԷՍ
ԱՍԻՐԱՆՍ ՔՈՐԻՈՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՔԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ
726 Ընդհանուր գործակալ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Պահչէ Գաբու, Մէյտանճըք ոճաքաք, Ուիթալ Խան.

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐԱԲԱԿ)
ՄԱՐԻՒ ՁԿԵՆ ՅԱՒՏ ԻՒՂ.
Իւղոտութիւնը ջրով և ապրանքի
Գաղտնաբար մեռած ՍԿՕՏԻ և ԳՕԼԻՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

ԿԱՊԻՆ չափ անորժահամ է
Մարդու մէկն համ իւղի բոլոր յատկութիւններն ունի։ Դեղաֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղաձուութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, տարբ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոփոխ ստամաքները կը տանին զայն։

Նը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԻԼՏՆ Լ.Ի ՀԱԼԻՐԻԼ

Ընդդէմ ՊԱՆԴՈՒՐԱՅԻ
եւ այն հիւանդութեանց որոց պատճառն է.
ԼԵՍԼԻԻ ԹԹԵՐ
ԼԵԱՐԴԻ ԿԱՀԱՐՔ
ԿԱՐՈՒՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱԶԳԱՏՐԱՍՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՌԵՂԱՅԻՆ ԱՐԵՆԱՀԱՒԱՔՈՒՄ
ԱՂԵՒՈՏ ԹՈՒԼՈՒԹԻՒՆ
ՈՐԻՒՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԼԽԱՑԱՒ
ԵՒԱՅԼն

Սաստիկ յաջողութիւնք ունեցաւ։

ՎԻԹԻԻ ԼՈՒԾԻՒ 2 ՓՈԹԻՒՆ.
ԼԻՈՆ ՍԱՐԼԱՆԴԻՆ

Ի Ցարդ։ Դեղերու, անոր մարդկանց և այլ կանանց։ — Լաւ ախորժակ դնելի կ'ունենան։ Մ. Մարդի մը այս փոքրիկ հիանալի դեղերէն մէկ հատ մը։ Ամենայն դեղատուներու մէջ։ Խմեցէք, ապահովաբար արդիւնքը կ'ուրախացնէ։ Գներ 1, 6, Վիքթորիա Ճանապարհ, կը գտնուի գլխաւոր դեղատուներու մէջ։ Ամենայն դեղատուներու մէջ։

ՇԻՐՔԷՔԻ • ՄԱՅՐԻՑԷԻ

ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
1894 Մայիս 17էն սկսեալ մինչեւ 1894 Օգոստոս 31

(Բոլոր կիրակի օրերն) Եւրոպայեն Եդիրնէ
Կամուրջ ԷՆԸՆ ՀԱՍՆՈՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ
ժ. Վ. Բ.

11 15 ԵՆՄ. Մտպ. Պէօյ. Թրպ. ԵՆՐ. Պօյճ. Ր. Հս. [Ր. Հիսարի շոգ.ին հետ պիտի դարձ.] 39
12 — ԵՆՄ. Մէկ. Պէօյ. Թրպ. ԵՆՐ. (ԵԷՆիրլի շոգ.ին կը հաղորդակցի) 38
12 30 ԵՆՐ. ՍՕՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հիս. Պէպ.Արն. Դուրս. Որ. Պէշկ. 28
12 40 Ր.Ա.Դվ.ԵՆՄ.Մէպ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ. Բշպ. Զպգ.Գնդ.Ա.Հս. Գնտ. Պշր. Գնտ.ի շոգենաւին հետ [որ հաղորդակցի] ուր. օրերը Վնր. Զնկ. Պէյլ. Գգկ.Պշր. 18
12 45 ԵՆՄ.Մպպ. Պէօր. Թրպ. ԵՆՐ.Պշր. ԵՆՐ.ի շոգենաւին կը հաղորդակցի] Ուրբ.ները բացի Պշր.է ՍՕՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր.Հս. Պպ. Պպ.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդկցի։ 40
1 15 ԵՆՐ. ՍՕՆ. Մրկ.Պօյ.Ր.Հս Պպ. Պպ.ի շոգ.ին հետ պիտի դարձնի. բացի ուբ.է 42
1 45 ԵՆՄ.Մզր.Պէօյ.Թր. ԵՆՐ ԵՆՐ.ի շոգ.ին հետ պիտի դարձնի։ ուր. օրերը Պշր. 43
2 15 ԵՆր.ՍՕՆ.Մրկ.Պօյ.Ր.Հս.Պպ. Արն. Դուրս. ՕրՍ. Պէշր։ 20
2 35 Ր.Ա.Դվ.ԵՆՄ.Մէպ.Պէօյ.Թրպ.Պէյզ. անտի Ասիական եզերք անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նաւամոյշ.ները եւ Պշր.պահ հանդիպի։ Գնտ.ի շոգ.ին հետ պիտի հաղորդակցի եւ ուր. օրերը Վնր. Զնկ. Պէյլ. Գգկն. Պէշիր։ 34
3 — ԵՆՄ.Մէպ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆՐ.ՍՕՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր. Հս. (Ր.Հս.ի շոգ.ին կը հաղորդակցի) Ուրբ.ները Պէպ.Արն.Դրէ.ՕրՍ.Պշր. 38
4 15 ԵՆՄ. Մէպ. Պէօյ. Թրպ. ԵՆՐ. ՍՕՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Պշր. Պպ.ի շոգ.ին հետ կը հաղորդակցի Ուրբ.ը Արն.Դրէ.ՕրՍ. 40
5 15 ԵՆՄ.Մէպ.Պէօյ.Թրպ.Պէպ.ԵՆՐ.ՍՕՆ.Մրկ. Պօյ.Ր.Հս. Պէպ Արն. Դրէ. Օր. Պշ. ուր. օրերը թարգրդ մը եղար եղկով Դէլրէ. չպիտի հանդիպի։ 22
6 45 ԵՆՄ.Մէպ.Պէօյ.Թպ.Պէգ.Բշպ.ԵՆ.Մկ.Դնլ. Ր.Ա.Հս.Դնտ.Արբ.Զնկ.Պէյլ.Օր.Դգ.Պշ.Իս. 42
8 — Ա.Ր.Դվ.Մէպ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆՐ.Մրկ.Ր.Հս. Պէպ.Արն.Դրէ.Օր.Պշր.ուր. օրերը ՍՕՆ. 18
9 40 ԵԷՆր.ՍՕՆ.Պօյ.Պպ.ՕրՍ. բացի ուբ.է։ 32
10 10 Ր. Հիս. Արն. 43
10 15 ԵՆՄ.Մէպ.Պէօյ.Թրպ.ԵՆՐ.Մրկ.Ր.Հս.Արն. ՕրՍ. Պշր. 33

ԵԷՆԷԷՐՆԵՐ ԿԱՄՈՒՐՋ ԷՆԸՆ ՀԱՍՆՈՒՈՒՑ

11 5 ԵՆՐ.ՍՕՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հս.Պէպ.Արն. Դրէ. ՕրՍ. Պշր. 42

ՊԷՊԷՆ ԿԱՄՈՒՐՋ ԷՆԸՆ ՀԱՍՆՈՒՈՒՑ

11 Պէպ.Արն.Դրէ.ՕրՍ. Պշր. 22
11 30 Պ.պ.Արն.Դրէ.ՕրՍ. Պշր. 42
12 — ՕրՍ.էն ուղ. կամուրջ բացի Ուբ.է 34
12 — Ր.Հս.Պէպ.Արն.Դր.ՕրՍ.Պշր. 32
12 30 Պէպ.Արվ. Դրէ.ՕրՍ.Պշր. 22
1 — Պէպ. Արնվ. Դրէ. ՕրՍ. Պշր. 28
1 45 Պէպ.Արն.Դրէ.ՕրՍ.Պշր. 33
2 35 Պէպ.Արն.Դրէ.ՕրՍ.Պշր. 20
3 15 Պէպ.Արն.Դրէ.ՕրՍ.Պշր. 25
4 — Ր.Հս Պպ.Արն.Դէ.ՕրՍ.Պշր.Գպ.բացիՈրբ.է 33
5 15 Պէպ.Արն.Դրէ.ՕրՍ. Պշր. բացի Ուբ.է 32

Ասիական եզերքն Կամուրջ ԷՆԸՆ ՀԱՍՆՈՒՈՒՑ

11 — Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ. 20
11 15 Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գանդ.Ա.Հիս.Գանտ.ՕրՍ. (Գնտ. կը հաղրգկ.) ՈւբրաՁները բացի ՕրՍ.էն Վանս.Զնկ.Պէյլ.Գգկ. 34
11 45 Պէպ.Գն Վնր.Զնկ.Պէյլ. Գգ.Պշր.բցի.Ուբ.է 33
1 — Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Պշր. 39
12 05 Պէյզ.Բշպ.ԵՆՐ.Գնլ.Պօյճ. Ր. Ա.Հ.Գնտ.Պէպ. Արն. Զնկ.Պէյլ.Օր.Գգկ.Իսկ. Պշ. Գապ. 25
1 15 Պէյզ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա.Հիս. Գնտ. ՕրՍ. (Գնտ. կը հաղորդակցի, ուր.ները Վնր. Զնկ. Պէյլ. Գգ. Պշր. 18
1 50 Պէյր, ԵՆր, ՍՕՆ. Մրկ, Պօյ, Ր.Հս. Պէպ. Արն. Դրէ. ՕրՍ. Պշ. 20
2 — Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյ.Գգ.Պշր. բացի Ուբ. 32
3 — Գնտ, Վան, Զնկ. Պէյլ, Գուզ, Պշր. 28
3 15 Պէյզ. Բշպ. Զպգ. Գնլ. Ա.Հս. Գնտ. Պշր. Գնտ.շոգ.ին հետ կը հաղրդ.) Ուբր.ները Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Պշր. 34
4 — Գանտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգ.Իսկ.բացի Ուբ.է 43
4 20 Պէյզ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. (Գնտլ.ի շոգ.ին կը հրդրգ.) Ուբ.ները 4 45ին Մէգրարդ Պէօյբ, Թր, Զնկ. Պէյլ. Գգկ.Պշր. պիտի հանդիպի 39
5 — Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Պշր. Ուբ. օրերը 5 15ին պիտի մեկնի։
6 45 Մրկ.Ր.Ա.Հս.Գնտլ.Արնվ.Զնկ.Պէյլ.ՕրՍ. Գգկ.Իսկ.Պշր։ Հեզշ. օրերը Օր.Պշ. չկայ 20
9 — Պէօյ.Թրպ.Պէյզ.Բշպ.Զպ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ. 28
9 25 Գնտ, Զէնկ, Իսկ [բացի Ուբ.է 25
10 10 ԵՆր,Պէյզ.Գնլ.Ա.Հս.Զնկ.Պլ.Պշ.բցի Ուբ.է 22
10 20 Ա.Հս.էն ուղղակի կամուրջ 34
10 45 Գուզկ. Գպ. բացի Ուբ.է 11
11 5 Գգկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուբ.է 42
11 15 Վեր.էն » » » » 20
11 55 Գգկ. Իսկ. » » 11

(Բոլոր կիրակի օրերն) Կամուրջէն Եւրոպայեն Եդիրնէ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ ԺԱՄԵՐԸ

12 25 կամուրջէն ուղղակի ԵԷՆիր. բացի ուբ.է 42
1 30 Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հիսար.Միրկ. Սէկ.Ե.ԵՆր.Թրպ.Պէօր.Մէգ.ԵՆմ.Ր Ա.Դվ. 34
1 15 Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Պօյճ.ԵՆիր. Թրպ.Պէօյ.Մէգր.ԵՆմ. ուր.ները Պէյզ. պիտի հանդիպի 38
2 30 Պշր.ՕրՍ.Արվ.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ.ԵՆր.Թրպ. Պէօյ. Մէգ. ԵՆմ. 40
2 — Գապ.Պշր.Իսկ.Գգկ.ՕրՍ.Պէյլ. Զնկ.Արնվ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Միրկ.ԵՆր.Բշպ. Պէյզզ Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ԵՆմ. 22
3 15 Պշկ. ՕրՍ. Արնվ. Գնտ. բացի ուբ.է 43
4 — Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍՕՆ. ԵՆր.Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ԵՆմ. 42
4 15 Պէշ. ՕրՍ. Արնվ. Գնտ. բացի Ուբրբ.է 35
5 — Իսպ.Պշր.Գգկ.ՕրՍ.Պէյլ.Զնկ.Արնվ.Պէպ. Գ տ.Ա.Ր.Հս.Գնլ.Զպգ.Մրկ. 20
6 — Գապ.Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. ԵՆր. Պէյզ.Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ԵՆմ.Գվգ.ՆԵՐ 18
7 — Պշր.Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Զէնկ.Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.ԵՆր.Թրպ.Պէօյ: 28
8 30 Պշր.ՕրՍ.Արնվ.Պէպ.Ր.Հս.Միրկ.ԵՆՐ. ԵԷՆ.էն ԵԷՆիր. զազգ.ի շոգ.ին հետ դարձկ.ի։ ուր.ները Թրպ.Պէօյ.Մզպ. ԵՆմ. 32
9 — Միրկ.ԵԷՆ,Թր,Պէօյ,Մէգ.ԵՆմ, ուրբ. ուր.է 33
9 25 Պէշ.ՕրՍ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. 43
10 — ԵՆՐ.Թրպ. Պէօյ.Մէգր. ԵՆմ.ի. ուր.ները 9 40ին պիտի մեկնի։ 40
10 5 Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. Մրկ. ՍՕՆ.ԵՆՐ.Թրպ.Պէօյ.Մէգ.ԵՆմ. Ուրբ.ները 10 վայրկեան ետքը։ 38
10 45 Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍՕՆ.ԵՆՐ.Թրպ.Պէպ. Մէգ.ԵՆմմ. ՈւրբաՁները չկայ 18
11 20 ԵՆՐ.Թրպ.Պէօյ. Մէգ.ԵՆՐմ. 43
11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Միրկ.ՍՕՆ.ԵՆՐ. (*) 42
(* Օրը գէշ եղած ատեն ՍՕՆ.ն չկայ։

Կամուրջէն Պէպէ Եդիրնէ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ ԺԱՄԵՐԸ

11 50 կամրջ.էն ուղղ. Պէպէը 22
2 35 Ուղղ. Պէպէը 25
10 35 Պշր.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Գնլ. Մրկ.ԵՆՐ.Բշպ.Պէյզ. բացի ուբրաՁէ 25
11 15 Գապ.Պշր.ՍՕՆ.Գրչ.Արն.Պպ.Ր.Հ.Պօյճ.ԵՆՐ. 28
11 45 Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արն.Գնտ. 22
12 15 Պշր.ՕրՍ.Գրչ.Արնվ.Պէպէը 33

Կամուրջէն Ասիական Եդիրնէ Եդիրնէյոլ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ ԺԱՄԵՐԸ

12 15 Իս,Գուզ. Պէյ.Զնկ. Ա.Հիս.Գանլ, Զպգ, Բշպ, Պէյր, ԵԷՆիր։ 20
12 30 Ուղղակի Գանտիրլի 39
1 — Պշր, Զէնկ, Պպգ։ 33
1 20 Ուղղ. Գնտլ։ (Բացի ուբրաՁէ 33
2 10 Պէյ, Զէնկ, Գանտլ։ 28
2 45 Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ. Ա.Հս. Գկ. Զպգ.Բշպ.Պէյ։ Ուբ.ները Թր,Պէօյ,Մէգ։ 39
3 — Իսպ Պէյլ. Զէնկ.Ր. Հիսար բացի ուբ.էն 33
4 10 Իսպ.Պէյլ.Զնկ.Գպգ ուբ.ները Պշր,Գ տր։ 32
8 40 Պշր.Գգկ.Պէյլ.Զնկ. Գնտ. Պէյզզ.ի շոգ.ին հետ պիտի հրդրգ։ Ուբ.ները Աշս Գկ. Զպգ. Բշպ. Պէյզ. Պէօյբ Մէգ։ 25
9 5 Գանտ.Ա.Հս.Գանլ.Զպգ.Բշպ.Պէյ բցի ուբ. 22
9 30 Պշր.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Գնտ. Ա.Հիս 34
10 15 Իս, Գուզ, բացի ուբ.է 11
10 20 Պշր.Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ. Պէյզ. Որ. Մէգ, Ը.Ա. Գավգաներ 39
10 30 Պէշր.Պէյլ.Զէնկ.Վանր. Ուբր.ները Իսպ. Գգկ.Արնվ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Միրկ. ԵՆր.Պէօյբ. 20
10 40 Իսպ.Գգկ. բացի ուբրաՁէ) 42
11 — Գպա.Պշր.Գգկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնիր. Գնտլ. Պէպ. 32
11 18 Գնտ.Ա.Հս.Գնլ.Զպգ.Բշպ.Պէյ. Ուբր. Գգկ. 34
11 30 Իսպ. Գգկ. բացի ՈւբրաՁէ 11
12 — Պէշր.Գգկ.Պէյլ.Զէնկ.Վանր. 20

Ամեն ուրբաՁ ժամ 3 45ին կամուրջէն շոգենաւ մը մեկնելով Իս, Գուզ, Պէյլ. Զէնկ. Վան, Գանտ. Ա,Հս, Գանլ, Զպգ,Բշպ Պէյր, Թր, Պէօյ, Մէգ, պիտի հանդիպի։

Ամեն ուրբաՁ ժամ 5 45ին Մէգ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ. Թր, Պէյզ, Բշպ, Զպգ, Գանլ, Աշս, Գնտլ, Վան, Զէնկ, Պէյլ, Գուզ, Իսպ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաՁ իրիկուն ժամ 10 40ին Մէգ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյբ, Թր, Պէյր, ԵԷՆր, Զպգ, Գանլ, Աշս, Գանտ, Զէնկ, Պէյլ, Գգկ, Իսպ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

Ամեն ուրբաՁ իրիկուն ժամ 11ին Մէգ.էն շոգենաւ մը պիտի մեկնի եւ Պէօյ, Թր, ԵԷՆիր, Մ.Գրկ, Ր. Հիսար Պպգ, Արն, ՕրՍ. Պէշկ, հանդիպելով Կամուրջ պիտի գայ։

ԻՄՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈՒՇԵՆԱՒԵՐ

Իսկիտարէն Կամուրջ Կամուրջէն Իսկիտար

11 —		11 30	
11 30		11 50	6 25
12 —		12 20	7 —
12 30	6 15	12 45	7 30
1 —	7 Վոսմ.	1 20	8 20
1 30	7 45	1 50	9 5
2 —	8 10	2 15	9 50
2 30	8 50	2 50	10 15Գգկ.
3 —	9 30	2 45 Վոսմ.	10 30Ֆէրպ
3 15 Ֆէրպ.	9 45 Ֆէրպ.	3 25	10 40 Գգկ.
3 30	10 20	4 —ՖէրպօՅ	11 —
4 15	10 35 Գգկ.	4 35	11 30Ֆէրպ
4 35 Վոսմ.	11 5 Գուզկ.	5 — Վոսմ.	11 30Գգկ.*
4 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	5 10	11 50
5 —	11 20	5 35ՖէրպօՅ	— —
5 35	12 5	5 40	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիտարէն Կամուրջ Կամուրջէն Իսկիտար

11 —	—	11 20	—
11 45	7 —	11 50	6 25
12 30	8 10	12 15	7 30
1 15	7 45Վոսմ.	1 —	8 20
2 —	9 —	1 45	9 5
2 35	9 30	2 15	9 45
3 20	9 45Ֆէրպ.	3 5	10 15
3 15 ՖէրպօՅ	10 15	2 45 Վոսմ.	10 50Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 —ՖէրպօՅ	10 40
4 30	11 —Ֆէրպ.	4 30	11 30Ֆէրպ.
5 45 ՖէրպօՅ	11 10	5 — Վոսմ.	11 20
5 15	11 45	5 30	11 50
6 —	12 5	5 35ՖէրպօՅ	12 10

*Այս երեկեան ելութիւն ուրբաՁ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈՒՇԵՆԱՒԵՐ

1 30 Հարէմէն Սալամաց բացի Ուբ.է)
4 — » » բացի ուբ.է
10 10 » » բացի ուբ. կիր. օրերէ)
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին
1 — Կամուրջէն